

GŁÓWNY INSPEKTOR SANITARNY

HŚ.BW.530.2.2020.AM

Warszawa, dnia 06 lipca 2020

**Pan
Krzysztof Woś**

**Zastępca Prezesa
ds. Ochrony przed Powodzią i Suszą
Państwowe Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie
Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej**

Szanowny Panie Prezesie,

nawiązując do wniosku z dnia 29 maja 2020 r. (data wpływu: 3 czerwca 2020 r.), znak: KPP.640.25.2020.2.rj w sprawie wydania opinii dotyczącej *Projektu prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu planu przeciwdziałania skutkom suszy*, w trybie art. 54 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020r. poz. 283), uprzejmie informuję, iż w ww. projekcie nie zostały uwzględnione wszystkie uwagi Głównego Inspektoratu Sanitarnego, przekazane pismem z dnia 24 października 2019 r. (znak:GIS-HŚ-NS-4311-00023/ES/19, GIS-HŚ-BW-43230-108/KP/19/2).

W opinii Głównego Inspektoratu Sanitarnego przedmiotowy projekt nie wystarczająco uwzględnia możliwy konflikt dotyczący wystarczającej ilości zasobów wody, ujmowanej na cele rolnicze i na cele zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę. Projekt powinien znacznie bardziej odnosić się do już aktualnego i coraz częściej spotykanego problemu suszy mogącego mieć wpływ na ilość zasobów ujmowanych na cele zaopatrzenia ludności w wodę. Problem suszy jest na tyle istotny, że wymaga interdyscyplinarnego podejścia w aspekcie wpływu działalności antropogenicznej jak i uwarunkowań środowiskowych odnoszących się do zasobów wód podziemnych. Niedostateczna ilość wód powierzchniowych jest bezpośrednio związana z ilością zasobów wód podziemnych, dlatego budowa nowych ujęć na zaopatrzenie w wodę, jak wskazano w dokumencie, nie wpływa na przeciwdziałanie

niepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

GŁÓWNY INSPEKTORAT SANITARNY
ul. Targowa 65 | 03-729 Warszawa
tel. +48 22 536 13 00 | fax +48 22 635 61 94
inspektorat@gis.gov.pl | www.gis.gov.pl

suszy. Wskazuję, iż budowa ujęć wód podziemnych do poboru wody na cele nawodnień rolniczych może doprowadzić do zmniejszenia zasobów wód podziemnych z głębszych poziomów wodonośnych wykorzystywanych jako źródła wody dla potrzeb ludności.

Powyższe może doprowadzić do niedoborów i przerw w dostawach wody w sieciach wodociągowych, co będzie powodowało wzrost zagrożenia epidemiologicznego dla ludności związanego z brakiem możliwości zachowania higieny i niesprawną instalacją kanalizacyjną, oraz przestoje w zakładach produkcyjnych (spożywczych i przemysłowych) podłączonych do wodociągów opartych na ujęciach głębinowych.

Jednocześnie należy wspomnieć, iż w piśmie z dnia 24 października 2019 r. (znak:GIS-HŚ-NS-4311-00023/ES/19, GIS-HŚ-BW-43230-108/KP/19/2 wskazano uwagi do projektu *Planu przeciwdziałania skutkom suszy*. Poniżej znajdują się zagadnienia, które nie zostały uwzględnione w wersji *Projektu planu przeciwdziałania skutkom suszy* z maja 2020 r., celem poddania ponownej analizie:

1. W punkcie I uwag dotyczącym wniosku o uwzględnienie oddziaływania proponowanych zadań dotyczących budowy lub przebudowy urządzeń wodnych służących przeciwdziałaniu skutkom suszy na istniejące ujęcia wód wykorzystywanych do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi zarówno pod względem ilościowym jak i jakościowym wskazano konieczność uwzględnienia oddziaływania „budowy ujęć wód podziemnych do poboru na cele nawodnień rolniczych” na istniejące zasoby wód ujmowanych wykorzystywanych do celów zbiorowego zaopatrzenia. W punkcie 7, Działanie nr 10 pt. „Budowa ujęć wód podziemnych do poboru na cele nawodnień rolniczych” Projektu Prognozy oddziaływania na środowisko wskazuje się co prawda negatywne aspekty ww. działania. Pomija się natomiast wpływ tego działania na zasoby wykorzystywane lub planowane do wykorzystania do zbiorowego zaopatrzenia w wodę dla ludności. Wykorzystanie zasobów ogranicza się wyłącznie do cyt.: „W dłuższej perspektywie czasowej, w związku z przewidywanym możliwym nasileniem zjawiska suszy w wyniku zmian klimatu (zarówno w kontekście natężenia jak i częstotliwości występowania), zwiększony pobór wód podziemnych może spotęgować zjawisko suszy hydrologicznej, **prowadząc do poważnych strat w rolnictwie i przyrodzie**”.

Zawarte w pkt 5.6.3. zdanie: „Działania związane z budową nowych ujęć dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi umożliwić mają ochronę zasobów wód powierzchniowych, w sytuacji wystąpienia suszy hydrologicznej i zapewnienia ciągłości zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.” jest niezrozumiałe i budzi poważne wątpliwości.

Tworzenie nowych ujęć na potrzeby zaopatrzenia nie będzie wpływać w jakikolwiek sposób na ochronę zasobów wód. Działania powinny uwzględniać retencjonowanie wód

(opadowych, powodziowych), odzyskiwanie tzw. wody do ponownego wykorzystania, szarej wody (w rolnictwie, gospodarce komunalnej i przemyśle – obiegi zamknięte zwłaszcza w przemyśle). Działania krajowe powinny skupiać się na magazynowaniu i retencjonowaniu w sytuacji występowania jej dużych zasobów oraz na zmniejszaniu zapotrzebowania na wodę. Dopiero takie działania jak wdrożenie krajowego systemu przeciwdziałania suszy w kontekście zabezpieczenia odpowiedniej ilości wody, w tym do zaopatrzenia ludności w wodę może gwarantować zapewnienie ciągłości zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Nie będzie tego natomiast gwarantowało samo wybudowanie ujęcia dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę jak wskazano w ww. cytowanym zdaniu.

Wydaje się również, iż w dokumencie nie został wystarczająco poruszony fakt, iż zwiększenie poboru wody w tym m.in. na cele rolnicze może spowodować zmniejszenie ilości wód powierzchniowych.

2. W załączniku nr 2 - *Tabela zawierająca katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy: „Budowa nowych ujęć wód podziemnych oraz budowa rurociągów wodociągowych magistralnych do przesyłania wody do obszarów zagrożonych suszą hydrologiczną dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi mieszkańców tych obszarów”* (obecny pkt 14) powinna być wymieniona przed *„Budową ujęć wód podziemnych do poboru na cele nawodnień rolniczych”* (obecny pkt 10).
3. W załączniku nr 2, w pkt 22, działanie: *„Opracowanie zbioru dobrych praktyk służących racjonalizacji zużycia wody w rolnictwie”* należy rozważyć również przyjęcie i wdrożenie praktyk już utworzonych i funkcjonujących w innych państwach członkowskich.
4. W załączniku nr 2 pkt 10: *„Budowa ujęć wód podziemnych do poboru na cele nawodnień rolniczych”* należy rozważyć, aby organem odpowiedzialnym za opracowanie aktu prawnego do realizacji działania było MGMIŻŚ, z uwagi na kompetencje w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę.
5. W załączniku nr 2 w pkt 14 *„Budowa nowych ujęć wód podziemnych oraz budowa lub przebudowa rurociągów wodociągowych magistralnych do przesyłania wody do obszarów zagrożonych suszą hydrologiczną dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi mieszkańców tych obszarów”* jak w powyższym punkcie udział w opracowaniu powinno również mieć MGMIŻŚ, a we wdrażaniu aktu prawnego jednostki podległe MGMIŻŚ.

Ponadto w dalszym ciągu niezrozumiała pozostaje kwestia tworzenia alternatywnych ujęć na cele poboru wody do spożycia przez ludzi, zawarta w załączniku nr 2 w pkt 14, działanie: *„Budowa nowych ujęć wód podziemnych oraz budowa lub przebudowa rurociągów wodociągowych magistralnych do przesyłania wody do obszarów zagrożonych suszą hydrologiczną dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia*

przez ludzi mieszkańców tych obszarów". Konieczne jest doprecyzowanie o jakiego rodzaju ujęciach jest mowa. W prawodawstwie krajowym nie funkcjonuje określenie „alternatywne”, lecz rezerwowe źródło zaopatrzenia w wodę. Należą do nich tzw. studnie rezerwowe, adekwatnie do sytuacji stale eksploatowane lub nie, które są wykorzystywane na wypadek awarii lub niedoboru wody przy zbiorowym zaopatrzeniu w wodę. Studnie rezerwowe utrzymują się w stałej gotowości eksploatacyjnej (możliwość włączenia w każdej chwili do eksploatacji) poddając je np. stałym przeglądom i cyklicznym uruchomieniom.

Z poważaniem

z up. Głównego Inspektora Sanitarnego
Izabela Kucharska
Zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego

/dokument podpisany elektronicznie/